

HDR-16080002030404 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Management of Industrial Relations - I

(Group : HRM)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર અધિનિયમ કાયદો, ૧૯૭૦ની ઉપયોગીતા અને સ્થાપના વિશે સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો. ૨૦

અથવા

૧ કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર અધિનિયમ કાયદો, ૧૯૭૦ હેઠળ મુખ્ય એમ્પ્લોયરની જવાબદારીઓની ચર્ચા કરો. ૨૦

૨ સામૂહિક સોદાબાજીનો અર્થ શું છે ? સામૂહિક સોદાબાજીને અસર કરતા અવરોધક પરિબલો સમજાવો. ૨૦

અથવા

૨ સામૂહિક સોદાબાજીની વિભાવનાને સમજાવો. ભારતમાં સામૂહિક સોદાબાજીના વલણ અને પ્રથા અંગે ચર્ચા કરો. ૨૦

૩ કામદાર ભાગીદારી એટલે શું ? સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૫

અથવા

૩ સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીને પ્રભાવિત કરતા હેતુઓ અને અસર કરતા પરિબલોને સમજાવો. ૧૫

૪ શિસ્ત શું છે ? શિસ્તના પ્રકારો અને કારણો સમજાવો. ૧૫

અથવા

૪ ફરિયાદ હેન્ડલિંગની પ્રક્રિયા વિશે સંક્ષિપ્તમાં યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો. ૧૫

ENGLISH VERSION

1 Briefly explain the applications and establishment of contract labor act, 1970 **20**

OR

1 Discuss the liabilities of principle employer under contract labor act, 1970 **20**

2 What is the meaning of collective bargaining ? Briefly explain factors obstructions collective bargaining. **20**

OR

2 Explain the concept of collective bargaining. Discuss the trend and practice of collective bargaining in India. **20**

3 What is workers participation ? Explain different methods of workers participation in management. **20**

OR

3 Explain objectives and factors influencing to workers participation in management. **15**

4 What is discipline ? Explain types and causes of discipline. **15**

OR

4 Briefly discuss about the grievance handing procedure with suitable examples. **15**
